

Što chce Serbski Sokoł?

- ① Towarstwo je třešny zwjazk Serbow a všech stačanow, kotriž chcedžia so za zaměry towarstwa zasadzeć. Wone zjednoča tež towarstwa, sportowe jednotki a skupiny, kotrež so ze sokołskim hibanjom zwiazane čuja.
- ② Charakter towarstwa "Serbski Sokoł z.t." zwuraznia so w širokej ludosportowej činitosći.
Towarstwo je politisce a po wěrywuznaču neutralne.
- ③ Zaměr towarstwa je, iniciérovać, koordinować a organizować sportowe zarjadowanja we Łužicy kaž tež ze sportowcami mjezynarodneho sokołského hibanja.
- ④ Towarstwo wuznawa so jako naslēdnik "Serbskeho Sokoła" lětow 1920 - 1933, tež nastupajo zaměry a nadawki:
  - wuwiwać čelne, duchowne a moraliske hódnaty serbskeho ludu,
  - sportować na ludosportowej runinje pod hesłom "W strowym čele strowy duch"
  - hajić a sej čescić serbsku rěč a serbsku ludowu kulturu
  - wuwiywać serbsku rěč na polu sporta
  - zarjadować dalekubłanske naprawy kaž tež ekskursije za swojich člonow a za přislušace korperacie.

Wše zarjadowanja služa předewším wuwiwanju, pohlubšenju a zdžerženju serbskeje identity.

PŘIZJEWJENJE

mjeno, předmjeno (towarstwo / jednotka / skupina)

adresa a telefoniske číslo (adresa zamotwiteho towarstwa / jednotki / skupiny)

ličba člonow towarstwa/ jednotki/ skupiny _____ sportowa družina: _____

městno / datum

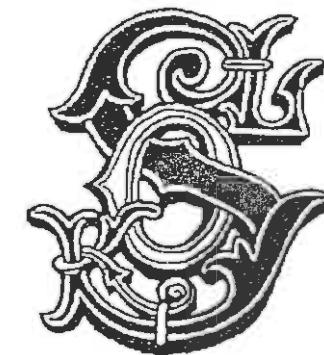
podpisno

Přizjewjenje pósćelče prošu na slědowacu adresu:

*Serbski Sokoł, Serbski dom
Póstowe naměsto 2
02625 Budyšin*

Banka: Volksbank Bautzen • Bankleitzahl 850 949 64 • Konto-Nummer: 207 244 04 • Serbski Sokoł

SOKOŁSKE LISTY

Wudawa "Serbski Sokoł z.t."

"SOKOŁ"

Pódlanski wobraz z pomjenowanjom "Sokoł" je w Serbskim kulturnym archiwje mjez wěcam i ze zawostajenstwa Měrćina Nowaka-Njechorńskeho. Na wobalce něhydysého "Wobrazoweho archiwa Serbskeho zarjada ludoweho kublana" z čisłom A 1687VC74 čitach, zo njesmě so wobraz wužiwać. Haj, jón njeběch ani w knize Alfonsa Wićaza "Serbski Sokoł" ani w druhich publikacijach widžał. Motiv wšak bě mi někak znaty: muž ze serbskej chorhoju a ze sokołom na ruce. A wuslědžich we Wićazowej knize na stronje 101 nimale samsny wobraz z pomjenowanjom "Zbudženje", kotryž bě Měrćin Nowak w lěće 1930 narysował. Čehodla drje so wobraz "Sokoł" wozjewić njesmědžeše? Sym wčipny, hač něchtó wotmołwu wě. Jeli haj, njech to prošu redakcji Sokołskich Listow zdželi. K wobrazej "Zbudženje" bě M. Nowak přidał wurězk ze spěva "Hoj horje Serbski Sokole". K wobrazej "Sokoł" hodži so po mojim měnjenju derje heslo, kotrež namakamy w "Sokołskim spěwniku" z lěta 1926 hnydom na stronje 4:

*Štóż Serb, tón Sokoł budź!
A za wótčinu lubowanu
Wše mocy skruć!
Serbsku rěč a zemju
Njeh škita naša hrudź!
Štóż Serb, tón Sokoł budź!*

W předsłowje k mjenowanemu spěvníkem
bě dr. Herman Šleca podał sokołske heslo

*"Skrućmy so!
Štóż Serb, tón Sokoł!"*

Tež wone móhlo stać - podobnje kaž tekst pod Nowakowym wobrazom "Zbudženje" - pod wobrazom "Sokoł".

M. Krawc

Za dobrú chvíļu

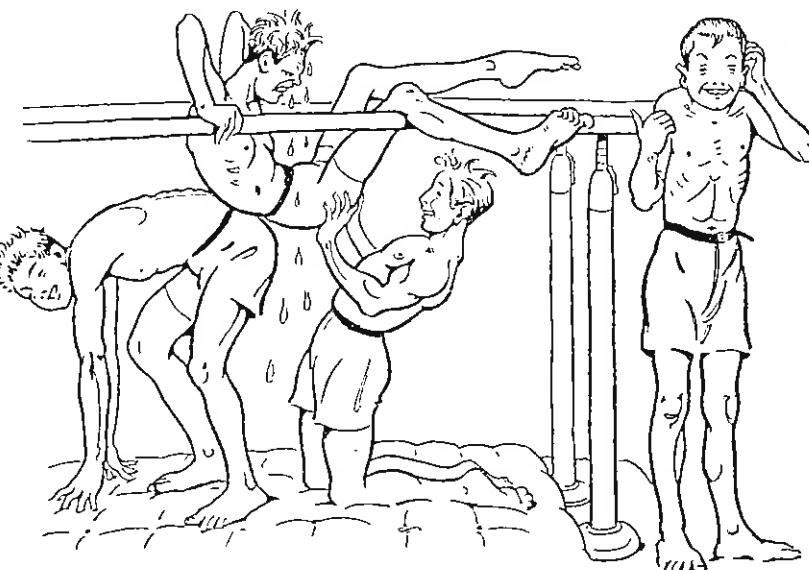
K hižo zarysowanemu pomjenowanju SOKOŁSKÉ LISTY připišće słowa ze slědowacym woznamom do t.mj. pěskoweho časnika.
Wosebitosć je, zo ma kóžde słowo znajmjeňša jedne "k".

1. delnjoserbski basnik ("Serbska swajžba w Błotach")
2. spěšnje
3. myto sportoweho wubědžowanja
4. njewjesta ptačeho kwasa
5. městno chowanja tworow
6. něhydysí sportowy klub w NDR
7. wašnje płaćenja
8. wobydler susodneho kraja
9. špatna doba w sporče a dr.
10. produkt z drjewa
11. měritko kajkosće bencina
12. šulski srědk

Wuhodenje: 1 Kosyč, 2 skokni, 3 pokal,
4 stroka, 5 sklađa, 6 ASK, 7 řek, 8 Polak,
9 kriza, 10 deska, 11 oktan, 12 kryda,

1	S		
2	O		
3	K		
4	O		
5	Ł		
6	S		
	K		
7	E		
8	L		
9	I		
10	S		
11	T		
12	Y		

Sokołski žort.

(Sokołske Listy
čo. 5 / 1926)

SOKOŁSKÉ LISTY, wokolnik Serbskeho Sokoła z.t.

Adresa: Serbski Sokoł z.t., Serbski dom, Póstowe naměsto 2, 02625 Bautzen/Budyšin

Telefon čo. (03591) 550308, fax čo. (03591) 42811

Zamohwity redaktor: Mikławš Krawc

Róčnicu hódne woswjećić!

9. nazymnika budže tomu 75 lět, zo założi so w Budyšinje Serbski Sokol. Wšitcy Sokoljo chcedža róčnicu hódne woswjećić. Nic wšak jenož na tutym dnu, ale serbske towarstwo chce aktiwity w běhu cyłeho lěta wuwiwać. W měrcu džě mějachmy hižo 13. volleyballowy turnér wo pokal Domowiny. Slědowace zarjadowanja su planowane:

- ◆ 27./28. apryla wobdzeli so serbska volleyballowa wubranka w Českich Pardubicach na turnérje. Je to napřečiwny wopyt po přenim zetkanju z hrájerjemi Sokola Pardubice w lěće 1993 we Worklecach. (W přichodnym wudaču Sokołskich Listow budžemy wo wuprawje rozprawjeć.)
- ◆ 4. meje zetka so w Lejnje wjednistwo Sokoła ze zastupjerjemi volleyballowych mustow, zo bychmy 13. pokalny turnér wuhódnočili a so wo městnje, modusu kaž tež terminje turnéra klětu dorozumili. Zdobom chcemy ze serbskimi sportowymi wučerjemi wo zhromadnych projektach jednać.
- ◆ 24. junija ma po 9lětnej přestawce wosjet serbska wubranka w kopańcy hrać. Jan Macka z Chrósćic je so zwóniwy wuprajil, so wo nastajenie mustwa starać. Jemu k pomocy stajił je so Alfons Matka, trenar Njebjelčanskeho mustwa. Bohužel njermóžemy na tutym městnje hišće partnera mjenować - Serbski Sokol jedna hišće ze sportowcami z Mělnika resp. Jabloneca. Za hru w Chrósćicach we wobłuku foklorneho festiwalu wotměchu so hižo zwučowanske zetkanja.
- ◆ W nazymniku su předwidžane pokalne turněry w kopańcy (hry starych knjezow), kehelowanju a blidotenisu.
- ◆ W předwidžanym swjedženskim tydzenju chcemy přewjesć kolokwij wo stawiznach Sokoła.
- ◆ W medijach budžemy pisać resp. powědać wo něhdyšim a džensnišim Sokole. K tomu namowljamy wosebje tež hišće žiwyh člonow prjedadwšeho Sokola.
- ◆ Nastać ma wideo wo Sokole. Lětsa maja so přenje džěla wukonjeć, zo by pask 1996 hotowy był.
- ◆ Zwiski z našimi jednotami chcemy wutwarić. Předwidžane su rozrěče z wjednistwami jednotow.
- ◆ Zwiski z wukrajnymi přečelemi chcemy tohorunja rozšerić. Wotpowědnje finacielnym móžnosćam budžemy sc̄ehować přeprošenja, kotrež z wjacorych krajow dóstachmy.

Woswjećmy z nowym elanom, ze sokołskim zapalom 75. róčnicu założenia našeho zwjazka! - Sportej a narodej - zdar!

M. Krawc

Poslednia hra 1986

W awgusće 1986 běchu wulke dny za Chrósćicy, poswjeći džě so nowe sportniščo. Při tutej skladnosti zahra tež serbska wubranka kopańcu přeciwo SJ Ramnowej 3 : 3 (2 : 2).

Po tym zo běchu serbscy hólcy w meji 1986 w Hórkach w zwučowanskej hrě Traktor Haslow z 5 : 1 porazyli, nastupichu w Chrósćicach nimale w samsnej zestawie. W mustwie hrájerjow z Pančic, Chrósćic, Njebjelčic a Ralbic/Hórkow II běchu: Křesčan Cyž (wot 46. mjeñšiny Józef Woko) - Pětr Bejmak (wot 46. Rajner Hejduška), Pětr Brankačk (wot 46. Jan Mark), Olaf Thiele, Křesčan Jakubaš, Bjarnat Šibšik (wot 70. Andreas Kral), Měrćin Pjetaš, Joachim Hojer, Křesčan Korjenk (wot 75. Michał Měrćink), Gerat Hrjehor, Herbert Wagner.

Něšto wo wubrance 1995

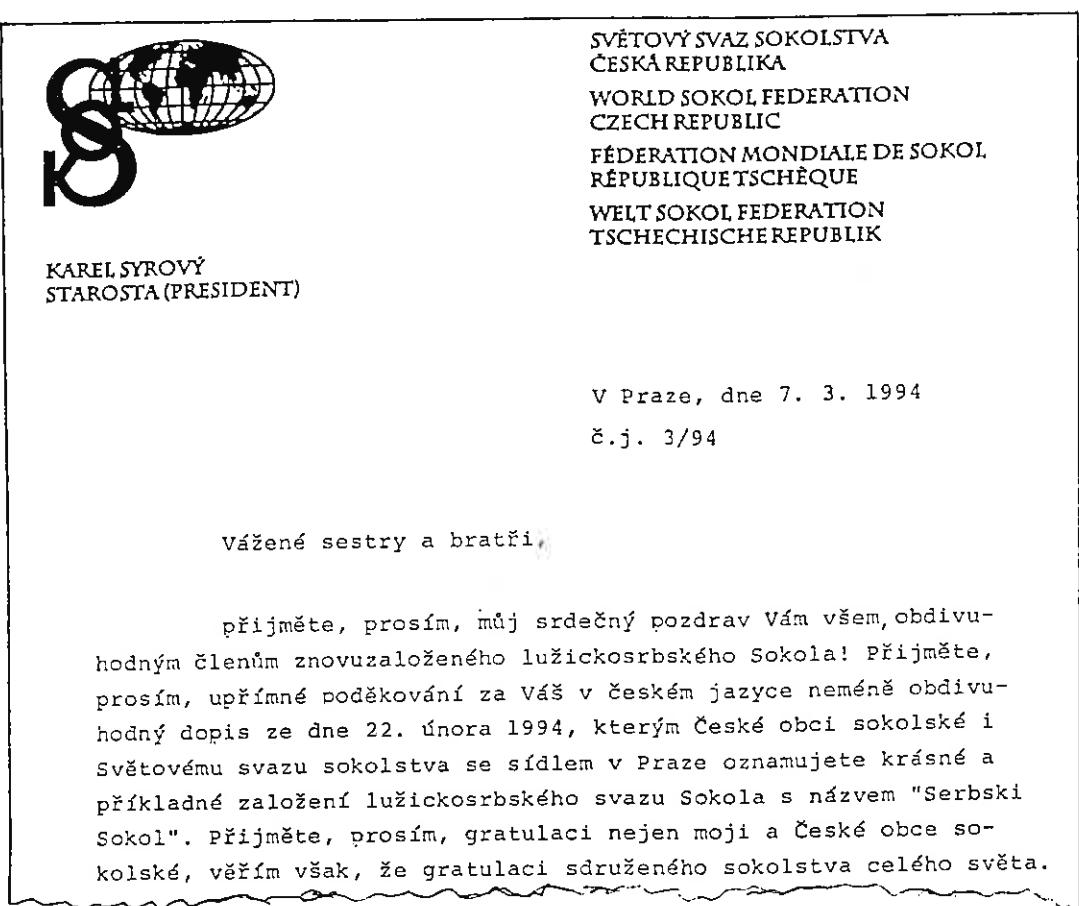
Jan Macka a Alfons Matka běštaj dotal hižo dwě zwučowanskej hrě z wubranku přewjedloj. Po zetkanju w Hórkach přeciwo Wulkej Dubrawje (5 : 1) nastą, wobraz, na kotymž widźimy kruh hrájerjow serbskich mustow z Kamjenskeho wokrjesa. Hižo džensa přejemy za 24. junij wjele wuspěcha při zetkanju a českimi koparjemi!

Mikra

KONTAKTY - FAKTY

Po znowazałoženju Serbskeho Sokoła dnja 28.12.1993 w Hórkach dósta předsydstwo towarstwa bórze dopisy z wukraja. W listach zwuraznicu wosebje sokołske wjednistwa z Českeje swoje wjeselo nad wozrodzenjom Serbskeho Sokoła. W Sokołskich Listach číslo 1/1994 běchmy hižo wozjewili zbožopřejny list Českého sokołskeho zwjazka. Srđedź měrca dóndže do Budysina potom list Swětoweho sokołskeho zwjazka, kotryž ma sydlo w Praze. Prezident Karel Syrový pisaše mjez druhim tole: "Přijimujče prošu wutrobny postrow Wam wšem, wobdzivajomnym člonam znowazałoženeho Serbskeho Sokoła ... Přijimujče prošu nic jenož moju gratulaciju a gratulaciju Českého sokołskeho zwjazka, ale wěrju, zo přeje zbožo sokołstwo cyłego swěta". A na kóncu zwurazni prezident přeće za dobrym zhromadnym džěle: "Wjeselimi so na mjezsobne zeznaće a rozwice bratrowskeho zhromadneho džěla".

Po jednanjach předsydstwa Serbskeho Sokoła z delegaciju ČOS dnja 23.3.1994 w Budysinje (wo tym w Sokołskich Listach čo. 3 pisachmy) poda so delegacija Sokoła z Łužicy do Prahi, hdžež wotměchu so jednanja wo wobdzelenju Serbow na XII. wšosokołskim zlěče a wo stykach ze swětowym a českim sokołskim zwjazkom. W Serbskich Nowinach rozprawješe Pawoł Hejduška wo přebywanju w stolicy susodneho kraja mjez druhim tole: "Popołdnju přebywachmy w sydle ČOS w Tyršowym domje (Tyršův dům), hdžež nas mjez druhimi witachu starosta ČOS prof. Stanislav Doutlik, prezident Swětoweho zwjazka sokołstwa dipl.inž. Karel Syrový kaž tež jednaćelka Swětoweho zwjazka sokołstwa Danuša Gallatová."

Po wulkotnym XII. wšosokołskim zlěče w Praze (wo wobdzelenju Serbow a wo wothłosu w českich medijach smy w čísle 4/1995 dokladnje pisali) bu Serbski Sokol hiše znaćiši, nic jenož w Čechach, ale tež w druhich krajach. Do centrale w Serbskim domje w Budysinje přinjese póstownik časčišo listy a pakćiki z materjalijemi. Někotre příklady chcemy podać:

Druha hra swjatki 1959

Tři lěta po přenim starče nastupi serbska wubranka w chětro změnjenej zestawje w Pančicach přeciwo zastupnikę wobwodneje klasy Chemiji Hnašecy. Swjatkownu póndželu widžachu přihladowarjo dobyče z 5 : 3 mustwa z Hnašec. Troje wrota Pětra Netera, Jana Wornarja a Jurja Nowaka potajkim k dobycu njedosahachu. Jurij Nowak, mjeztym w Hórkach hrajacy, bě autor wrotow kaž hižo w lěće 1956. Z jědnatki Zjězda Serbow 1956 zwostaštaj nimo toho jenož hiše Reinhard Kawš a Feliks Statnik. Na rozdžel k 1956 wšak steješe tónkróć Ralbičanski akter we wrotach wot 46. mjeňshiny, po tym zo bě w přenim počasu Šram z Hórkam mustwa wrota stražoval. Najlepšu kritiku w hódnočenju Achima Kowarja, zamołwiteho redaktora serbskeho młodžinskeho časopisa "Chorhoj měra", dóstachu Beno Mlynk, Norbert Rewjerk, Jan Wornar (wšitcy Hórk) a Jan Domaška (Ralbicy).

Mustwowy wobraz serbskeje wubranki 1965 w Českej pokazuje slědowacych hrajerow:

stejo wotlěwa su J.Bjerš, P.Neter, J. Domaška, (wšitcy Ralbicy), R.Rjenč (Chrósćicy), L.Wilsman, N. Rewjerk, A.Šwon (wšitcy Hórk) wotlěwa kleča: P.Čoška, F.Šočta, J.Hrjehor (wšitcy Ralbicy), J.Cyž (Chrósćicy), J.Šwon, J.Kocor (wobaj Hórk).

Zajězd 1965 do Českeje

Další króć bu wubrane serbske mustwo w lěće 1965 zestajene, wospjet wšak jenož z hrajerow serbskich jednotow Kamjenskeho wokrjesa.

Zhromadnje z volleyballistami a kehelerjemi Rotacije Budysin poda so delegacija serbskich sportowcow do wokolini Plzenja. Koparjo měrjachu swoje mocy z mustwom ze Spalenych Pořic. Tute přečelske zetkanje skónči so 3 : 3.

Z mustwa lěta 1959 nastupichu hiše třo hrajero:

Norbert Rewjerk, Jan Domaška a Pětr Neter. Powołany pak bu tež Pawoł Čoška z Ralbičanskeho mustwa, kotryž džě bě džewjeć lěto do toho w Budysinje nadběhował. Ze znateje Šołćic koparskeje swójby ("Čochec") bě 1956 Pawoł pódla, tónkróć jeho młodsi bratr Feliks. Zajězd do wokrjesa Plzeň-juh z wobhlađanjom swětoznateje Plzenskeje piwarnje drje je wšem wobdzělnikam njezapomnity. Mjez Sokolom Spálene Pořici a Sokolem Ralbicy/Hórk traia hač do džensnišeho wuske styki - mjeztym nětko hižo 30 lět!

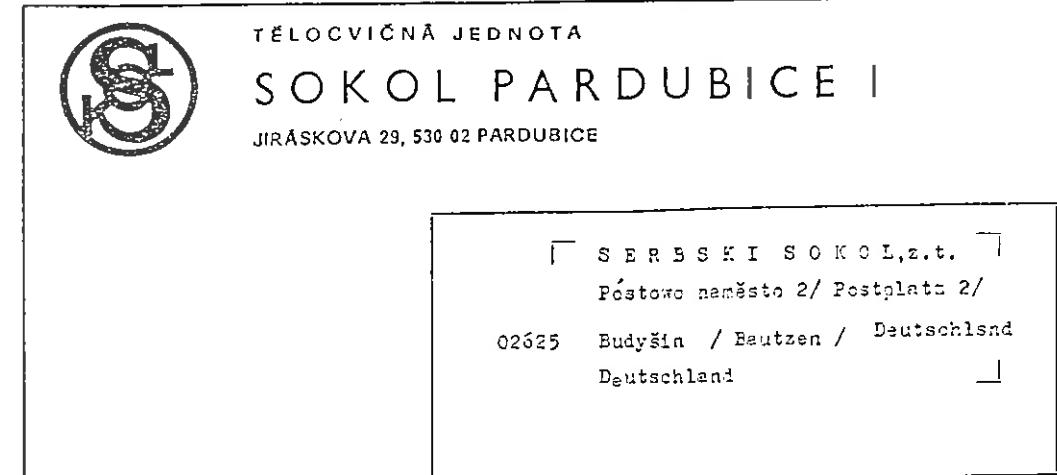
"Hraje wubrane serbske mustwo"

24. junija 1995 nastupi we wobłuku folklorneho swjedženja w Chrósćicach na tamnym sportnišču serbska koparska wubranka k měrjenju mocow z mustwom z Českeje. Za wubranku zamołwity je Jan Macka z Chrósćic, jemu pomha Alfons Matka z Pěškem. W nalěcu přeprosyštaj wonaj najlepšich hrájerow z našich serbskich sportowych jednotow Kamjenskeho wokrjesa na treningowe hry. Přiwiśnicy kopańcy w Serbach wjesela so runje tak kaž aktiwni hrájerjo na zetkanje z našimi słowjanskimi přečelemi. Njeje wšak to přeni króć, zo wuhladarny wubrane serbske mustwo w akciji. W slědowacym chcemy rozprawjeć wo stawiznach "serbskeho narodneho mustwa"...

Prěni namjet z meje 1948

W meji 1948 wobdželichu so Radworscy koparjo na turnérje w Złym Komorowje a měrjachu tam swoje mocy tež z pólskim mustwom. Nowina Nowa doba wobšernje wo wuprawie Radworčanow rozprawješe, jich wukony chwaleše. Awtor wupraji na kóncu slědowace přeče: "Njech sc̄ehuja wostatne serbske mustwa, zo bychmy móhli zestajeć nanajručišo woprawdžite reprezentatiwne serbske mustwo a zwažić so dale a dale". Z přeče bu woprawdžitosć hakle w lěće 1956.

- W lisće sportowcow Sokola Pardubice, z kotrymiž nawjazachu serbscy volleyballisća hižo 1993 styki (zetskachu so k měrjenju mocow we Worklecach), so tež wuzběhny, zo měješe naš serbski Sokoł w Praze "rjanu delegaciju" a zo su naše "narodne drasty wobkuzlacie".

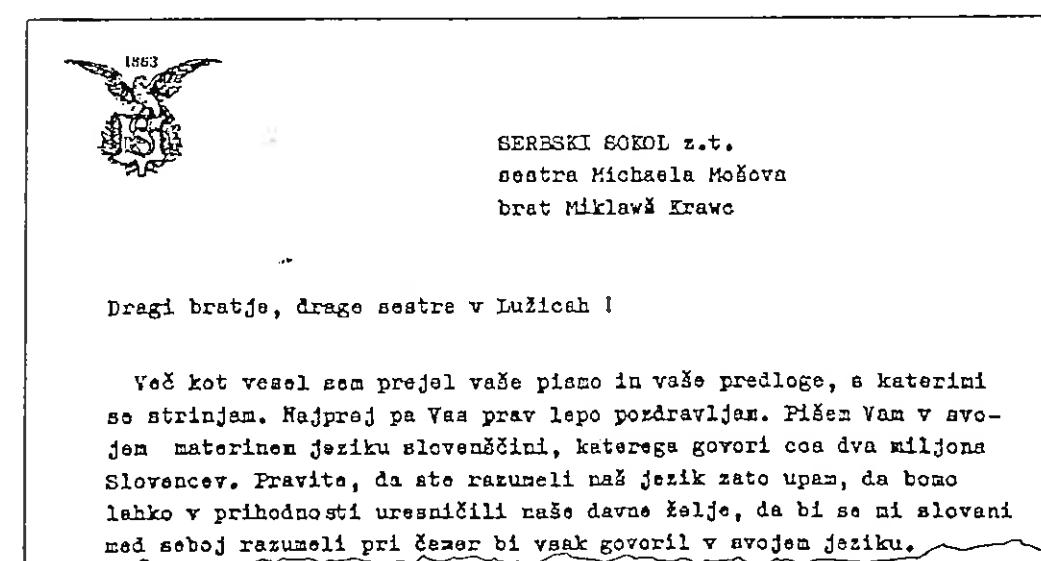
Serbska wubranka doby z 3:1

Nowa doba připowědží we wudaću z 21. junija 1956: "Na Zjězdze Serbow hraje wubrane serbske mustwo". K wobšernemu programu druhého kulturního sjezdu Serbov po 1950 v Budyšinje slyšeli tež řad sportovních závodů, mezi nimi běloškávanje, mezinárodní hra mezi Budyšinem a Liberec, wubědžování aut a motorů na autodráze - a kopačka mezi serbskou wubranku a wubranku Traktora z Chočebuskuho wobwoda. Pjatk, 6. července 1956, dožil návštěva na Mlynce luce týžto přihladowarjow rjanu hru, kde so ze zaslouženým dobýváním serbské wubranky skončili. Smědžach v mustvje sobu nastoupil, na něstožkuli so hišće dopomnju. V svém dženiku, který tehdy jako mladý pachol pisal, stejně v podání toho: "*Popołdnju hraješe wubrane serbske mustwo přećivo wubranemu mustwu Traktora wobwoda Choćebuz. Srđený škitar. Hrajachmy wulkotne a dobychmy 3 : 1. Na Mlynce luce. Wot Domowiny dóstachmy krasne židžane rubisko a čeložwučowske cholowy jako dopomjenku. Wječor běchmy w 'Ratskeller' - zadarmo so najechmy a napichmy*". V novinách pak redaktor Józef Kilanek dňa 11. července 1956 wobšerně rozpravuje: Pod nápisem "Serbske mustwo z lepšej technikou a bojovnosťou" zhonicu čítaťo, ako bělošlo k úspěšné 3 : 1 serbských hólcom z jednotek z Ralbic, Hórkow, Pančic a Chrósćic. Wrota za wubranku docpěchal Pawoł Nowak z Pančic, Jurij Nowak z Ralbic a Jan Dórnik z Chrósćic.

Serbske mustwo z lěpšej techniku a bojownosću

Serbske wubrane mustwo - wubrane mustwo Traktora Choćebuz 3:1

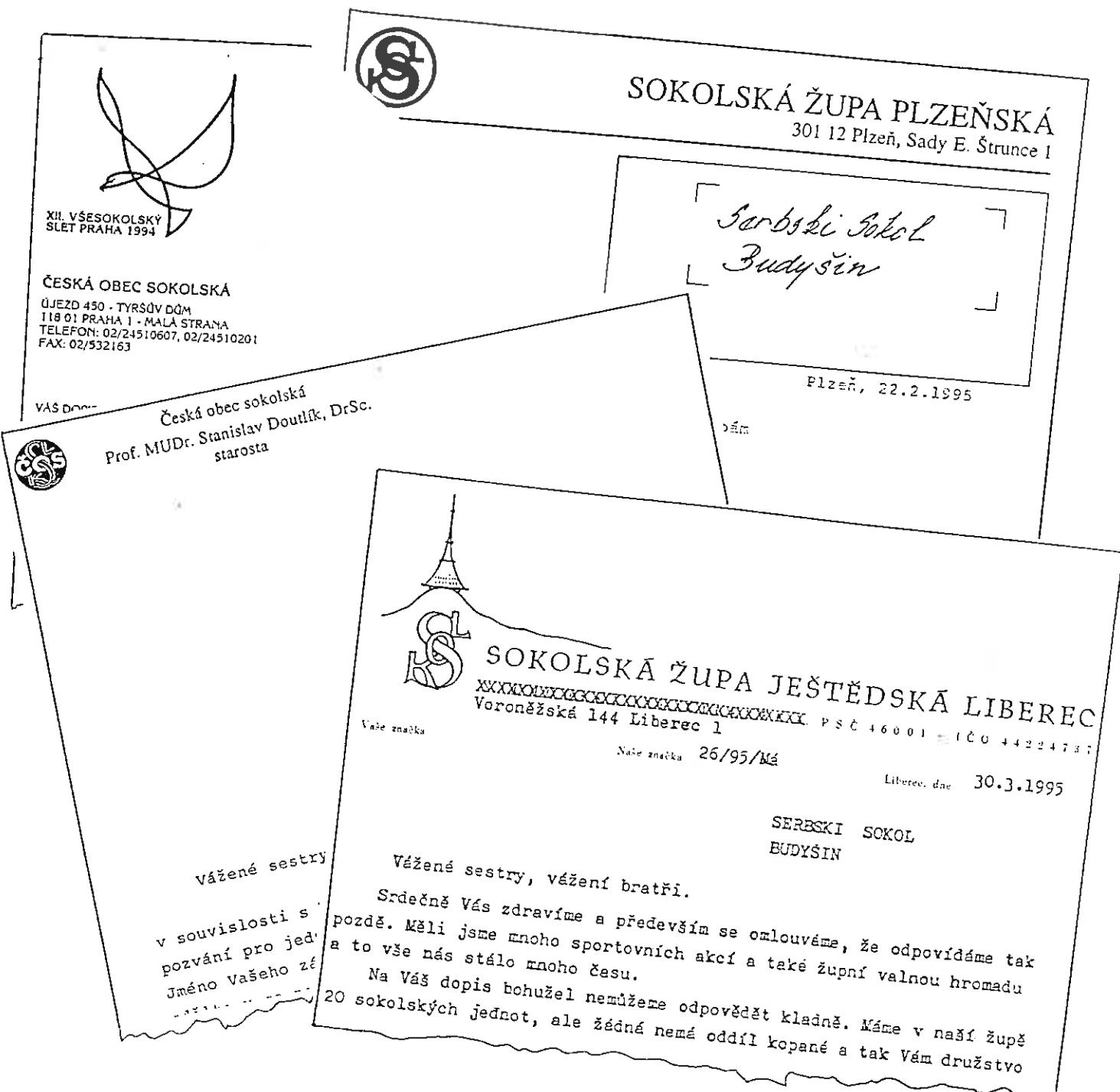
Ralbičanski Feliks Statnik bě samo hišće jědnatku nimo třešlil. J. Kilank chwaleše wosebje wukon 36lětnego Jurja Nowaka ("Mlynkec Jurja"). Dale čitachmy w rozprawje: "Ale tež Lejnert, Dórník, Čóška a Statnik njeběchu špatni. Runje tak zadnje mustwo z Kawšom, Narćikom, Krawcom a Pawołom Sołtu. Nochcemy tež zabyć na wubérneho wrotarja Pjetasa".

Dóstachmy nowe wudače wokolnika SOKOLSKI VESTNIK, w kotymž chcedža w jednym z přichodnych čisłow dokładnišo wo našim Sokole pisać.

- W přenich měsacach 1995 dósta Serbski Sokol wjacore přeprošenja a prósty wo nawjazanje kontaktow. Tak pisachu nam wjacore předsydstwa českich župow.

- Předsydstwo Juhoslovjanského Sokola w swobodnym swěće, wudawace wokolnik SOKOLSKÉ VESTI, wobroči so z Francoskeje na předsydstwo Serbskeho Sokola z prósty wo připósłanie podłożkow wo našim skułkowanju. Tež tutemu přeću smy wotpowědowali a smy na reakciju wcipni.

Serbski Sokol pak bu tež na IV. zjedz Českého sokołského zwjazka 20./21. meje do Prahi přeprošeny.

Je za wšich člonow Serbskeho Sokola česć, hdyž so za sokołski zwjazk małego słowjanského ludu tak zajimuja. Bohužel wšak w medijach Němskeje dotal lědma něsto wo nas rozprawjachu. Chwalobne wuwzaće je nastawk w nowinje Sächsische Zeitung z 10. junija 1994, kotryž wšak je z pjera Alfonsa Wićaza, awtora knihi "Serbski Sokol", wuběrnego znajerja stawiznow Sokoła. Nadžijamy so, zo w lěće 75. róčnicy założenia němska zjawnosć wjac wo Serbskim Sokole zhoni.

M. Krawc